

2012/05/10

اسد الله امانی تره خیل

مزایا و نواقص انتخابات قبل از وقت افغانستان

مقدمه

به اساس قانون اساسی افغانستان، رئیس جمهور با کسب اکثریت بیش از پنجاه در صد از آرای رأی دهندگان از طریق رأی گیری آزاد، عمومی، سری و مستقیم انتخاب میشود. که دوره کاری رئیس جمهور پنج سال تعیین گردیده است. و رئیس جمهور در راس هر سه قوه: مقننه، قضایه، و اجرئیه قرار داشته و تا زمانیکه رئیس جمهور جدید از طریق آرای مردم انتخاب نگردیده باشد به تمامی ملت افغانستان مسئول و جواب گو است. بر اساس گزارشاتی که قبلاً نشر گردیده و تأیید شخص رئیس جمهور مبنی بر بحث ها و مشوره های درون حکومت مبنی بر تغییر تاریخ انتخابات آغاز گردیده است.

سوال در اینجا است که از کدام شیوه ها و طرق میتوان تاریخ برگزاری انتخابات را تغییر داد تا یک انتخابات شفاف، قانونمند، و سراسری، و مورد قبول مردم و جامعه جهانی باشد و تغییر تاریخ برگزاری انتخابات قبل از وقت تعیین شده آن چی مزایا و نواقص را در قبال خود خواهد داشت. از طرف دیگر مسؤولیت جامعه جهانی در برگزاری چنین یک انتخابات چی میتواند باشد.

بحث های که در این باره صورت می گیرد این است که رئیس جمهور قبل از زمان خود استعفی نماید و یا اینکه قوه قضایی افغانستان را داخل این بحث ها نمایند.

به اساس قانون اساسی افغانستان قوه قضائیه افغانستان یکی از ارکان سه گانه دولت بوده و مستقل می باشد و صلاحیت های قوه قضائیه در قانون اساسی افغانستان معین و مشخص گردیده است که هیچگاه نمی تواند رئیس جمهور را عزل و یا مجبور به استعفی نماید زیرا رئیس جمهور مطابق به قانون اساسی افغانستان در رأس دولت قرار داشته که دولت خود متشکل از سه قوه قضائیه، مقننه، و اجرئیه میباشد و رئیس جمهور در عین حال که رئیس دولت است رئیس حکومت نیز میباشد. از طرف دیگر شورای عالی ستره محکمه از طرف رئیس جمهور انتخاب گردیده و برای به دست آوردن رأی اعتماد مردم به پارلمان معرفی می گردد اصولاً قوه قضائیه نمی تواند که رئیس جمهور را عزل نماید بناءً شامل ساختن قوه قضائیه در چنین بحث ها خلاف قانون اساسی میباشد.

انتخاب دوم را که بالای آن بحث صورت گرفته میتواند استعفی شخص رئیس جمهور میباشد و رئیس جمهور میتواند مطابق به قانون اساسی استعفی نماید و استعفی خود را به شورای ملی تسلیم نماید. همچنان مطابق به قانون اساسی معاون رئیس جمهور به حیث رئیس جمهور مؤقت بوده که صلاحیت های رئیس جمهور مؤقت نیز در قانون اساسی معین و مشخص میباشد و نمی تواند که در این مدت زمان قانون اساسی را تعدیل و یا هم وزرا را عزل و یا هم به آرای مردم مراجعه نماید و رئیس جمهور مؤقت مکلف است تا در خلال سه ماه انتخابات را بر گزار نموده و رئیس جمهور جدید از طریق انتخابات تعیین گردد.

اعلان تاریخ انتخابات از صلاحیت های خاص رئیس جمهور میباشد نه کمیسیون مستقل انتخابات زیرا در قانون انتخابات وظایف و مسؤولیت های کمیسیون مستقل انتخابات واضح و روشن میباشد به این معنی که کمیسیون مستقل انتخابات تنها و تنها اداره و سرپرستی انتخابات را به دوش داشته و هیچگاه نمیتواند که تاریخ انتخابات را تغییر بدهد.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ

در انتخابات آینده احتمالاً چهار کاندید از جمله قیوم خان کرزی، علی احمد جلالی، داکتر عبدالله عبدالله و همچنان یک تن از جبهه ملی در انتخابات آینده افغانستان از اشخاص مطرح خواهند بود اما آنچه که بیشتر بحث بر انگیز خواهد بود بدیل رئیس جمهور کرزی در بین کاندیدان میباشد.

قیوم خان کرزی که برادر رئیس جمهور میباشد و تحصیلات خویش را در ایالات متحده امریکا در بخش علوم سیاسی به اتمام رسانیده است میتواند که اعتماد مردم افغانستان و حمایت جامعه جهانی را بدست بیاورد و از نگاه قانونی هم هیچ نوع ممانعت برای کاندیداتوری شخص قیوم خان کرزی وجود ندارد زیرا در فصل دوم ماده سی و سوم قانون اساسی به صراحت آمده است که (اتباع افغانستان حق انتخاب شدن و انتخاب کردن را دارا میباشند) همچنان در ماده شصت و دوم قانون اساسی در رابطه به شرایط شخص کاندید آمده است (تبعه افغان، مسلمان متولد از والدین افغان بوده و تابعیت کشور دیگر را نداشته باشد، در روز کاندید شدن سن آن کمتر از چهل سال نباشد، و از طرف محکمه به ارتکاب جرم ضد بشری، جنایت یا حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد).

علی احمد جلالی وزیر داخله اسبق حکومت دور اول رئیس جمهور کرزی نیز از کاندیداتوری خود در انتخابات ریاست جمهوری آینده افغانستان اعلان آمادگی کرده اما علی احمد جلالی این بار نیز از تشکیل اجماع سخن می زند که قبل از انتخابات سال 1388 بالای آن تاکید می کرد اما هر گاه این اجماع بار دیگر مانند انتخابات سال 1388 تشکیل نشود امکان بیشتر دارد که این بار نیز منصرف شود و از یک کاندید پیشتر در انتخابات حمایت نماید.

انتخابات قبل از وقت آن دارای یک سلسله مزایا نیز میباشد که ذیلاً به آن اشاره میشود.

سال 2014 میلادی یک سال تعیین کننده و پر جنجال میباشد زیرا در این سال احتمالاً بعضی از نیروهای جامعه جهانی افغانستان را ترک می کنند و تعدادی نیروهای خارجی که در افغانستان باقی خواهند ماند از حالت جنگی خارج گردیده و به حالت دفاعی و حمایت نیروهای افغان قرار خواهند گرفت. از طرف دیگر در سال 2014 روند انتقال مسؤلیت های امنیتی از نیروهای خارجی به نیروهای افغان خاتمه خواهند یافت. پس در سال 2014 دو انتقال یعنی انتقال سیاسی و انتقال نظامی وضعیت را مشکل تر خواهد ساخت زیرا جامعه جهانی توجه خود را بیشتر به انتقال نظامی معطوف خواهد ساخت در حالیکه دولت افغانستان که مسؤلیت هر دو روند را بر دوش دارد دست و پاچه خواهد شد. از طرف دیگر بر گزار ساختن انتخابات بر علاوه کمک مالی جامعه جهانی بر کمک نظامی جامعه جهانی نیز ضرورت دارد زیرا نیروهای افغان به تنهایی نخواهند توانست امنیت تمامی کشور را تأمین نمایند و با کمیسیون مستقل انتخابات در ساحة حمل و نقل تجهیزات و صندوق های رأی، رأی دهندگان همکاری و کمک نماید بناءً انتخابات در سال 2013 به مراتب نسبت به سال 2014 بهتر خواهد بود با توجه باین که این انتخابات از مجرای قانونی خود به پیش برده شود.

از نقطه نظر امنیت، انتخابات ضرورت به تأمین امنیت را نیز دارد و در این عرصه نه تنها نیروهای نظامی افغانستان بلک نیروهای جامعه جهانی مستقر در افغانستان مسؤلیت امنیت افراد شرکت کننده در انتخابات و در مجموع مراکز رأی دهندگان را دارند زیرا بعد از خروج نیروهای جامعه جهانی از افغانستان نیروهای افغان نخواهند توانست که امنیت را که مستلزم انتخابات میباشد به درستی تأمین نماید همچنان مشکل بزرگی که میتوان از آن یاد آور شد بعد از اعلان نتایج نهائی انتخابات و اعلان برنده شدن یک شخص بحیث رئیس جمهور جدید نیز میتواند اشکال بزرگی در راه امنیت باشد زیرا با در نظر داشت تجربه هایی که از انتخابات قبلی وجود دارد نشان دهنده آن است که هر گاه نیرو های بین المللی در افغانستان وجود نداشته باشند افراد و گروه های که نخواهند توانست رأی مردم را برای پیروزی خویش کسب نمایند دست به یک سلسله عمل ها و تحرکات خواهند زد و امنیت را به یک نوعی مختل خواهند ساخت که در این صورت نیرو های افغان توانائی آن را ندارد که

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

هم با افراد مسلح دولت، و از طرف دیگر با گروه ها و حلقات خاص که ناکامی خود را در انتخابات نخواهند پذیرفت دست و پنجه نرم نمایند. در صورت حضور نیرو های جامعه جهانی همچون تشویش هایی وجود نخواهند داشت. در نتیجه انتقال سیاسی باید قبل از انتقال نظامی صورت بگیرد و با انتقال سیاسی قبل از سال 2014 رئیس جمهور جدید فرصت خواهد داشت تا پروسه خروج نیروهای جامعه جهانی را که در سال 2014 آغاز خواهد شد به درستی به پیش ببرد.

اما با توجه به انتخاب و انتصاب اعضای کمیسیون مستقل انتخابات و قانون جنجال بر انگیز انتخابات تشویش هائی را در قبال خود دارد زیرا انتخابات اخیر پارلمانی و زد و بند های کاندیدان بین هم و همچنان با کمیسیون مستقل انتخابات خود نشان میدهد که قانون انتخابات جوابگوی همه خواسته ها و پیش برد روند انتخابات نبوده بلکه در خود یک سلسله خلاها و نواقص دارد. از طرف دیگر دایر نمودن انتخابات با مأمورین قبلی که اعتماد خود را در اثر انتخابات پر جنجال اخیر پارلمانی از دست داده اند انتخابات ریاست جمهوری را نیز تحت پوشش خود قرار خواهند داد.

انتخابات یک روند قانونی است و نتایج آن زمانی میتواند قابل قبول باشد که انتخابات مطابق به قانون بر گزار گردد. در جریان کمپاین و قبل از اعلان نتایج عمومی رفت و آمد های کاندیدان به سفارت خانه ها و نمایندگی های سیاسی کشورهای خارجی آغاز خواهد شد تا بتوانند به یک نوع حمایت جامعه جهانی را برای خود کسب نمایند. بناءً فشار های غیر مسؤولانه و غیر قانونی سفارت خانه ها بالای روند انتخابات خود یک مشکل بزرگ به شمار می رود. به اساس اصول بین المللی سفارت خانه ها و نمایندگی های سازمان های بین المللی حق مداخله در امور داخلی کشور مقیم را ندارند پس برای نمایندگی های خارجی ضرور است تا با در نظر داشت حقایق جامعه افغانی و سنت ها و ارزش های جامعه افغان عمل نموده و هیچگاه هم نباید از اصول بین المللی پا فراتر بگذارند. پایان

د پانیو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ